

[ftm.nl](https://www.ftm.nl)

De Griekse vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken FTM

Edin Mujagic

7-9 minuten

Afgelopen week werd bekendgemaakt dat Griekenland op korte termijn 8,5 miljard euro overgemaakt krijgt uit het euro-noodfonds. Met dat geld gaat het land zijn oude schulden aflossen. Maar kunnen we Griekenland erop vertrouwen dat ze goed omgaan met het geld en, bovenal, dat ze transparant zullen zijn?

Het is haast een tegeltjeswijsheid dat iemand in grote problemen verkeert als diegene geld moet lenen om zijn of haar schulden af te lossen. Maar in het geval van Griekenland wisten we dat natuurlijk al, dus daar wil ik het in deze column niet over hebben.

Waar ik het wel over wil hebben, is het vertrouwen. Meer specifiek: over het vertrouwen dat de andere eurolanden zouden moeten hebben dat Griekenland zijn leven zal beteren. Blijkbaar is dat vertrouwen er, anders geef je zo'n land geen cent — laat staan ettelijke miljarden. Ik vermoed echter dat er allerlei andere redenen zijn voor de eurolanden om Griekenland te blijven steunen, want het lijkt me sterk dat ze vertrouwen hebben in het land. En wel hierom.

(Men pleegde valsheid in geschrifte, zeg maar

De Griekse crisis is begonnen toen de nieuwe baas van Elstat,

Andreas Georgiou, in 2010 ontdekte dat de Griekse overheid jarenlang vervalste gegevens over het begrotingstekort en de staatsschuld naar Eurostat stuurde. Men pleegde valsheid in geschrifte, zeg maar.

Georgiou, net uit Washington verhuisd naar Athene, pakte zijn rekenmachine en berekende dat zowel de staatsschuld als het begrotingstekort fors hoger waren dan Griekenland aan de EU had gerapporteerd. Nadere berekeningen wezen uit dat ook de cijfers uit de jaren ervoor onjuist waren. De bekendmaking ervan was het begin van de Griekse crisis, die de andere eurolanden tot nu toe honderden miljarden euro's heeft gekost. Het was ook het begin van persoonlijke ellende voor en hetze tegen Georgiou.

Landverraad

Al zes jaar lang vervolgt het Griekse Openbare Ministerie hem en twee van zijn naaste medewerkers uit die tijd. Zo zouden zij het begrotingstekort van Griekenland te hoog hebben voorgesteld en landverraad hebben gepleegd door de samenspanning met het Internationaal Monetair Fonds en Eurostat; allemaal om Griekenland op knieën te krijgen. Daarnaast kreeg Georgiou ook nog een proces wegens smaad aan zijn broek omdat hij zijn voorganger — de man die dus jarenlang met voorbedachten rade onjuiste cijfers naar de EU stuurde — ongeschikt noemde als getuige-deskundige.

Hoewel het standpunt van Georgiou overduidelijk terecht is — hoe kan iemand die met opzet sjoemelde nu als expert getuigen in een zaak over datzelfde sjoemelen? — werd Georgiou veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf. In de andere zaken werd hij vaak vrijgesproken, maar keer op keer tekende de Griekse Staat beroep aan. Zelfs toen de op één na hoogste rechtbank hem vrijsprak, vernietigde het Griekse

Hooggerechtshof dat oordeel en moest de zaak opnieuw worden gedaan.

"Als er ooit sprake is geweest van een puur politiek proces in de eurozone, dan is het deze Griekse zaak wel"

Het Hof van Beroep sprak Georgiou in mei weer vrij, maar de kans is groot dat het Griekse OM een andere weg zal vinden de vervolging voort te zetten. Wordt Georgiou uiteindelijk alsnog schuldig bevonden aan landverraad, dan kan hij levenslang krijgen.

De beste man zag het onheil al vroeg aankomen en keerde jaren geleden terug naar de Verenigde Staten. De proceskosten, die torenhoog moeten zijn, moet hij overigens zelf betalen. De hoofden van de statistische bureaus uit de andere eurolanden hebben hem geholpen met een crowdfundingcampagne, maar dat is dan ook alle hulp die hij heeft gekregen.

Het komt er allemaal op neer dat de Griekse overheid en het Griekse rechtssysteem al jarenlang een man vervolgen die niets anders deed dan de Europese standaarden toepassen op het gebied van economische statistieken – iets wat overigens verplicht is voor alle EU-landen.

Degenen die vóór 2009 jarenlang met opzet vervalste cijfers naar Luxemburg stuurden, lopen ondertussen vrij rond, en winnen dus zomaar een zaak wegens smaad. Sommigen werken zelfs nog steeds bij Elstat. Tegen geen één van hen is ooit een aanklacht ingediend, laat staat dan de Griekse justitie een onderzoek is gestart. Maar Georgiou durft waarschijnlijk de VS niet te verlaten. Wie weet wordt hij bij de paspoortcontrole opgepakt door een geheim arrestatiebevel uit Griekenland. Als er ooit sprake is geweest van een puur politiek proces in de eurozone, dan is het deze Griekse zaak wel.

Griekenland is duidelijk niet van plan zich iets aan te trekken van de Europese regels

Professionele onafhankelijkheid

Griekenland laat duidelijk zien dat het niet van plan is om zich ook maar iets aan te trekken van de Europese regels over – in dit geval – economische statistieken. Ondertussen is het tevens een land dat zonder de noodhulp van de belastingbetaler uit alle andere eurolanden — ook die waar het gemiddelde jaarinkomen lager is, of waar mensen later dan de Grieken met pensioen gaan — al lang failliet zou zijn gegaan.

Met aanhoudende vervolging van Georgiou zegt de Griekse overheid impliciet tegen alle andere Griekse ambtenaren – en zeker de president van Elstat – dat ze het niet in hun hoofd moeten halen om de Europese regels te eerbiedigen. Doen ze dat wel, wacht hen hetzelfde lot als de voormalige baas van Elstat.

Het European Statistical Governance Advisory Board wijst er in een [opiniestuk uit mei dit jaar](#) op dat de baas van Elstat vroeg of laat in een situatie terecht kan komen waarin hij beslissingen zal moeten nemen die politiek controversieel zijn. Het is maar de vraag of hij dat op dat moment zal durven te doen.

Het ESGAB maakt zich zorgen dat de ‘professionele onafhankelijkheid’ van Elstat *im Frage* geraakt. Dat betekent dat andere eurolanden er nog steeds niet zeker van kunnen zijn dat de cijfers die Griekenland aanlevert ook daadwerkelijk de juiste cijfers zijn. Dit alles terwijl Athene al in 2012(!) beloofde de professionele onafhankelijkheid van ‘s lands statistiekbureau te borgen en te verdedigen.

Ondertussen is de overboeking á 8,5 miljard euro vanuit de

andere eurolanden naar Athene klaar om aangeboden te worden, en wordt er steeds vaker gesteld dat die landen een deel van de Griekse schulden maar moeten kwijtschelden. Dat laatste is zeker nodig, dat lijkt de enige manier om Griekenland structureel boven water te houden. Maar daar is wel iets voor nodig wat er nu niet is — en waarvoor geldt dat de basis er voor ook afwezig is: vertrouwen.

Over de auteur

Edin Mujagic

Edin Mujagic is een onafhankelijke macro-econoom, spreker en publicist, zijn laatste boek gaat over de Nederlandse monetaire...

Lees meer

Volg deze auteur

